

## Kurumlar Vergisi Muafiyeti Hk

|            |                                 |
|------------|---------------------------------|
| Belge türü | Özelge                          |
| Kanun      | KURUMLAR VERGİSİ KANUNU         |
| Özelge no  | 13649056-125[2024-ÖZE-05]-68068 |
| Tarih      | 26.06.2024                      |

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Samsun Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 26.06.2024

Konu : Kurumlar Vergisi Muafiyeti Hk

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; hayvan gen haklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyette bulunan Birliğinizin, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi kapsamında kurumlar

vergisinden muaf olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında; kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde ise tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu (Kooperatiflerin ortakları dışındaki kişilerle yaptıkları işlemler ile kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda ortakları ile yaptıkları işlemler "ortak dışı" işlemlerdir. Kooperatiflerin faaliyetin icrasına tahsis ettikleri ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan demirbaş, makine, teçhizat, taşıt ve benzeri amortismanı tabi iktisadi kıymetleri elden çıkarmaları ile yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz. Kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edilir. Kooperatiflerin, iktisadi işletmelerinden ve tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından kazanç elde etmelerinin ve bu kazançların daha sonra ortaklara dağıtılmasının muafiyete etkisi yoktur. Ortak dışı işlemlerden elde edilen kazançların vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.) hükümlerine yer verilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13.1. Muafiyet şartları " başlıklı bölümünde,

*Kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmeleri için ana sözleşmelerinde;*

- • Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,
- • Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,
- • Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına,
- Sadece ortaklarla iş görülmesine

*dair hükümlerin bulunması ve bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması gerekmektedir.*

*Bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da yer vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatifler, muafiyet hükümlerinden yararlanamayacaktır."*

açıklamaları yer almaktadır.

Öte yandan, 13/6/2010 tarihli ve 27610 sayılı resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanuna ilişkin 6589 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklikle, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 10/A maddesinin 1 inci bendinde hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması konularında faaliyet göstermek amacıyla gerçek veya tüzel kişi yetiştiriciler tarafından, tüzel kişiliği haiz ve özel hukuk hükümlerine tabi ıslah amaçlı yetiştirici birliği kurulabileceği, 10/D maddesinin 3 üncü bendinde ise birliğin 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, 5996 sayılı Kanun kapsamında kurulan birlikler, tüzel kişiliğe sahip olan özel hukuk hükümlerine tabi kooperatif nitelikli birliklerdir.

Diğer taraftan, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Birlik ana sözleşmenizin tetkikinden; söz konusu sözleşme hükümlerinde kurumlar vergisi kanunda yer alan kooperatif muafiyet şartlarından *"Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine ve Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına"* ilişkin hükümlerin bulunduğu ancak diğer muafiyet şartlarına ilişkin hükümlerin bulunmadığı, bununla birlikte 10/4/2024 tarihli Birlik toplantısı karar metninde; Birliğin 1163 sayılı Kooperatif Kanuna tabi olduğu, Kurumlar Vergisi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan muafiyet şartlarına uyulduğunun oy birliği ile kabul edildiği anlaşılmıştır.

Bununla birlikte, Samsun Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün tarafınıza hitaben hazırlanan bila tarih ve 14502536 sayılı yazılarında; Birlik ana sözleşmenizin tip ana sözleşme olarak düzenlendiği, ana sözleşmede yapılacak değişikliklerin Bakanlığın onayına tabi olduğu, sözleşmenin 58 inci ve 63 üncü maddelerinde yönetim kurulu üyelerine kazanç üzerinden pay verilmeyeceği ve yedek akçelerin üyelere dağıtılamayacağına yönelik hükümler bulunduğundan bahisle söz konusu Birlik için hazırlanan tip ana sözleşmelerin 5520 Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde

belirtilen şartlara uygun olarak tanzim edildiği ve bu kapsamda diğer şartların sağlanması halinde kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanılabileceği şeklinde görüş verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; 5996 sayılı Kanun kapsamında kurulan Birliđinize ait ana sözleşmenin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanıp madde hükümlerinin de adı geçen Bakanlık onayıyla değişeceği dikkate alındığında, vergi mevzuatının uygulanması açısından kooperatif olarak kabul edilen Birliğinizin tip ana sözleşmesinde yer almayan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen, diğer muafiyet hükümlerine de fiiliyatta uyulması kaydıyla, söz konusu kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026